

Savjetodavna služba u biljnoj proizvodnji

Biotehnički institut - Trg Kralja Nikole bb, 81000 Podgorica
Tel: 081 206 713 Fax: 081 206 712 Mail: extension-pg@cg.yu

Plodored u organskoj poljoprivredi

U organskoj biljnoj proizvodnji nije dozvoljeno gajenje biljaka u monokulturi.

Plodored je obavezna mjera organske proizvodnje jer obezbjeđuje:

- Održavanje plodnosti zemljišta
- Regulacija bolesti, štetočina i korova
- Smanjenje gubitka hraniva ispiranjem
- Sprječavanje i minimalizaciju erozije

Plodored je organizovano smjenjivanje usjeva na istoj parceli u toku određenog broja godina i ima posebnu ulogu, jer značajno smanjuje pojavu biljnih bolesti, štetočina i korova. Neprekidnim gajenjem usjeva u velikoj mjeri iskorišćava se zemljište tako da se mora voditi računa o njegovoj plodnosti, odnosno obnavljanju. Odgovarajućim plodoredima bi trebalo obezbijediti ne samo održavanje, nego ako je to moguće i povećanje zemljišne plodnosti na duži rok.

U strukturi plodoreda u organskoj poljoprivredi krmne i leguminozne biljke (npr. lucerka, djetelina, grahorice, stočni grašak i sl.) zauzimaju 30-50% plodorednih površina što doprinosi čvršćoj vezi između ratarstva i stočarstva. Strnine ili okopavine ne smiju biti zastupljene više od 50% ukupnih obradivih površina.

U plodoredima sa visokim udjelom trava i leguminoza ide se ka težnji „da se ne hrani biljka, već zemljište kao izvor života i biološki aktivna sredina“, jer se time obogaćuje zemljište organskom materijom, popravlja zemljišna struktura i zasniva režim ishrane biljaka

O čemu se mora voditi računa pri sastavljanju plodoreda?

- Kulture sa dubokim korijenovim sistemom treba uzgajati nakon onih sa plitkim, kako bi se održala dobra struktura, prozračnost i ocjeditost zemljišta;
- Mijenjati kulture koje proizvode malu i veliku biomasu korijena;
- Mijenjati kulture koje fiksiraju azot iz atmosfere sa onima koje ga troše. Na ovaj način će se obezbijediti veliki dio potreba u azotu;
- Gdje god i kad god je moguće, treba primjenjivati predsjetvu, podsjetvu, naknadnu sjetvu, međusjetvu i zelenišno đubrenje, kako bi zemljište bilo stalno pod zelenim pokrivačem. Ovim se sprječava zakorovljenost, stvaranje pokorice, ispiranje hraniva, erozija, a poboljšava struktura zemljišta;
- Mijenjati lisnate i korijenaste kulture, žitarice, kako bi se smanjila zakorovljenost usjeva;
- Gdje god postoji opasnost od zaraze određenim biljnim bolestima ili štetočinama, treba izbjegavati sjetvu ili sadnju kultura koje su na njih osjetljive. Ovdje treba poštovati pravila o minimalnom broju godina nakon kojih neka kultura može ponovo doći na isto mjesto;

